

VOLNÝ ČAS

Nejlépším způsobem trávení volného času je v zimních měsících na Broumovsku zcela jistě putování na běžkách volnou krajinou. Připravené stopy tu sice nenajdete, ale zvýšenou námahu vám určitě vynahradí jízda liduprázdou přírodou. Po-

kud však chcete mít v zásobě ještě i jiný program, můžete počítat s tím, že v Broumově naleznete kluziště, hernu stolního tenisu i sportovní střelnici. V Janovičkách vzdálených od Broumova osm kilometrů je i menší sjezdovka s vlekem.

FOTO: VÁCLAV TRACHTA

Dientzenhoferova stavební skupina.

A co na tom vlastně vidíte?

Desítky barokních kostelů je vskutku zajímavá, například už tím, jak jsou orientované jejich jednotlivé vchody. Půdorys totiž neurčují světové strany, jak je u jiných církevních staveb obvyklé. Vchody jsou natočené tak, aby vždy směřovaly k broumovskému klášteru a byly z něj zároveň viditelné.

Jedinečnou krásu však často oceňují víc příjíždějící turisté než místní obyvatelé. Na kostelech se zanedbávaná údržba a nevlídné podhorské počasí projevují víc, než by si zasluhovaly. A lidé, kteří u barokních

staveb žijí, nad nimi občas jen zrudně mávnou rukou.

Kupříkladu kostel v Šonově originálně dotváří linii obzoru mírně zvlněné pastviny. Jsou-li však louky pod sněhem, je obtížné najít k němu od hřbitova schůdnou cestu. Ženy, které bydlí v nedaleké bytovce (stavební styl socialistický pravoúhelník), nad otázkou nad vhodnou cestou jen pokrčí rameny. Neví, neboť ke kostelu nechodí. Vždyť je starý a zchátralý. Skupinku turistů směřující zasněženou plání k barokní stavbě pak vyprovázela jejich překvapená věta: A co na tom kostelu vlastně vidíte? ●

VÁCLAV TRACHTA

vaclav.trachta@atlas.cz

Z Broumova k Jiráskovu domovu

Rozhodnutí, zda si s sebou vezmete běžky, nemusí nechat jen na vás a na informacích o sněhových podmínkách, které v den svého rozhodování získáte. Trasa vede z Broumova do Hronova neustále po červené značce a navrhli bychom ji v každém ročním období každému, kdo je na Broumovsku poprvé. Trasu můžete ukončit v Machově (21,5 km). Po bezproblémovém přístupu pod Hvězdu nás čeká pustá romantická krajina po Machově a pak malebný úsek s občasnými vyhlídkami a s vědomím blízké civilizace do Hronova.

Z broumovského náměstí sledujeme červenou značku, abychom předměstím Nová kolonie s přílehlými přírodně cennými rybníky a pak otevřenou krajinou s Broumovskými stěnami před očima došli do Křinice a souvislým stálým i rekreačním osídlením až k restauraci Amerika těsně pod vlastními stěnami. Za ní vejdemo do lesa a stoupáme kolem kaple P. Marie k turistické chatě Hvězda. Výhled z ochozu na Broumovskou kotlinu a Javoří hory je krásný. Na místě chaty, kterou nechal postavit opat J. N. Rotter v alpském slohu

v roce 1856, stála původně hájovna a hostinec. Dnes patří mezi architektonické klenoty turistických chat. Červená značka vede dál členitou krajinou Broumovských stěn lesem horním portálem několika odtud klesajících roklí, z nichž nejvýraznější je Kovářova a Hájkova rokle, oddělené vrcholem Ovčina. Za nimi sejdemo na dohled k obci Slavň, nejvíše položené osadě na Policku, ale pokračujeme dál okrajem lesa a závěrečné pasáže Broumovských stěn (tou by nás provedla výše položená žlutě značená cesta) k Pánovu (též Oberforštovu) kříži, pískovcovému baroknímu krucifixu z počátku 19. století. Jsme těsně pod Božanovským Špičákem, nejvyšším vrcholem Broumovských stěn se skalní vyhlídkou a kolem stále častějších ojedinělých skal dojdeme k Machovskému kříži na česko-polské hranici. Prudce změním směr doprava a sestoupíme přes Řeřišný (slatina s chráněnou květenou) do Machova. V tomto městečku a letovisku najdeme vedle barokního kostela sv. Václava a mladší řady pár roubených domů. V Závříchách se ocitáme opět u hranic a na vyhlídce uprostřed osady je opustíme doprava. Přes osadu Sedmákovice dojdeme do Zlíčka, otevřenou krajinou stoupáme k návrší Vrše a pak už lesem sestupujeme do Hronova, rodiště Aloise Jiráska, kterého připomíná zejména rodný dům a Jiráskovo divadlo s jemu věnovaným muzeem.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapa: Broumovsko, 1:50 000, edice KČT č. 26

TRASA: 1. Broumov, náměstí – po červené 0404: 2. Křinice, Amerika (5,5) – 3. Hvězda, rozcestí pod kaplí (6,5) – 4. Hvězda, turistická chata (7) – 5. nad Kovářovou roklí (7,5) – 6. rozcestí nad Hájkovou roklí (11) – 7. rozcestí u Ovčina (11,5) – 8. Pánův kříž (15,5) – 9. rozcestí pod Božanovským Špičákem (16) – 10. Machovský kříž (17,5) – 11. Machov, náměstí (21,5) – 12. Závřchy, zvonice (25) – 13. Zlíčko (28) – 14. Hronov (31)

